

”Ärliga människors pengar investeras i kriminella företag”

– Det enda de svenska AP-fonderna bryr sig om är att tjäna pengar. Det är otroligt. Var är etiken? De mänskliga rättigheterna? Miljötänket? Det frågar sig Pablo Fajardo, advokaten som försvarar de som drabbats av Chevrons oljeavfall i Ecuador.

Text: Lisa Karlsson och Oscar Barajas
Foto: Oscar Barajas och Anna Nylander

Oljeförbrännarna i Joya de los Sachas används fortfarande, men nu av andra aktörer än Chevron.

ECUADOR. De svenska AP-fonderna har närmare två miljarder kronor investerade i Chevron. Ett företag som mellan åren 1964 och 1990 utvann olja i regnskogen i nordöstra Ecuador och som sedan lämnade över 1 000 öppna dammar med oljeslam efter sig och förorenade ett område på 500 000 hektar.

Utsläppen har påverkat både miljö, djur och människor allvarligt och år 2011 dömdes Chevron till miljardböter i en ecuadoriansk domstol. Något skadestånd till de drabbade har företaget dock inte betalat ut. Istället driver de fallet vidare i USA. I väntan på domslut har AP-fondernas gemensamma etikråd avbrutit sin dialog med Chevron gällande hållbarhetsfrågor. Investeringarna har de dock fortsatt kvar.

För Pablo Fajardo är det faktum att de svenska AP-fonderna fortfarande har pensionspararnas pengar investerade i Chevron ofattbart. Det gör både AP-fonderna och svenska folket till indirekt ansvariga för företagets handlande, anser han.

– Jag kan acceptera att någon på grund av ovisshet eller ignorans begår ett misstag. Jag skulle kunna acceptera att svenskarna, för att de inte visste vilka Chevron var, hade investeringar i företaget. Men om de vet om det, och om pensionsfonderna vet om att Chevron är ett av de mest brottsliga företagen i världen. Hur är det då möjligt att de använder ärliga människors sparpengar till att investera i ett så

kriminellt företag? Det är oacceptabelt, säger Pablo Fajardo.

Alla som har sina pensionspengar investerade i Chevron bör kräva att AP-fonderna drar tillbaka sina investeringar i företaget, eller åtminstone kräver att företaget följer lagen och respekterar de mänskliga rättigheterna, tycker Pablo Fajardo.

– Men det enda pensionsfonderna bryr sig om är att pengarna växer.

De svenska politikerna måste se över AP-fondernas regler för investeringar, anser Pablo Fajardo.

– Politikerna kan inte fortsätta att tillåta att den här typen av brott begås med pensionspararnas pengar i andra delar av världen i syfte att tjäna pengar. Lagen bör rättas till, etiken prioriteras liksom internationell rätt, och så bör pensionsfonderna agera ansvarsfullt och inte investera i företag som Chevron.

Men Pablo Fajardo menar att det även ligger på medborgarnas ansvar att kräva att politikerna gör dessa förändringar. Att kräva att lagen ändras så att pensionsfonderna i första hand analyserar vilken påverkan en investering kommer att göra på människor, miljö, kultur och ekonomi och i andra hand hur lönsam den är.

– AP-fonderna kan inte få tjäna pengar på människors lidande och blod i andra länder. Det kan inte få tillåtas, men det är det de gör. **R**

Advokaten Pablo Fajardo försvarar de som drabbats av Chevrons oljeavfall i Ecuador.

Chevron lämnade över tusen öppna dammar med oljesalm efter sig i Ecuador.

Chevronfallet

1964-1990 utvinna Texaco olja i Ecuador. Efter sig lämnar de otaliga dammar med oljeslam.

1993 inleds den rättsliga processen mot Chevron då 30 000 människor från regionen Lago Agrio, varav de flesta tillhör ursprungsbefolkningen, står bakom en stämningsansökan mot bolaget.

2001 köps oljebolaget Texaco upp av Chevron.

2011 dömer en domstol i Ecuador företaget att betala ett skadestånd på närmare 60 miljarder kronor för de skador som bolaget förorsakat, men Chevron vägrar betala och driver fallet vidare i USA.

Källa: IPS

Läs mer

Fler reportage om Chevrons agerande i Ecuador hittar du på www.latinamerika.nu